ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Δραστηριότητα 2

ΜΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ 1084016ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ 1083996ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ 1083861

Άσκηση 1

Μια διεργασία αναπαριστάται στο xv6 kernel σαν μια δομή (struct) με όνομα proc όπου ορίζεται στο xv6/include/proc.h

Τα μέλη της δομής αυτής φαίνονται στην φωτογραφία και θα εξηγηθούν παρακάτω.

```
C proc.c
              C proc.h
                        ×
Operating Systems > OpSys_shared > xv6-master > include > C proc.h > ...
      struct proc {
       uintp sz;
                                   // Size of process memory (bytes)
       pde_t* pgdir;
       char *kstack;
                                 // Bottom of kernel stack for this process
       enum procstate state;
                                 // Process state
       volatile int pid;
       void *chan;
                                  // If non-zero, sleeping on chan
                                  // If non-zero, have been killed
        int killed;
        struct file *ofile[NOFILE]; // Open files
       struct inode *cwd;
       char name[16];
                                  // Process name (debugging)
        int inuse;// If it's being run by a CPU or not
        int ticks;// How many ticks has accumulated
       int tickets;
                                  // Number of tickets this process has (for 1
```

Αξίζει να σημειωθεί οτι στο xv6/kernel/proc.c γίνεται η ανάθεση τιμών στα παρακάτω member για κάθε διεργασία καθώς και η δημιουργία ενός πίνακα που περιέχει όλες τις διεργασίες ο οποίος αξιοποιείται απο το λειτουργικό σύστημα για την διαχείρηση τους.

- <u>uintp sz</u>: Το μέγεθος του χώρου μνήμης που θα δεσμεύσει η διεργασία. (unassigned int)
- pde t* pgdir : Είναι o page table που έχει τις τιμές για το mapping μεταξύ των virtual και των physical addresses.
- →
  char * kstack: Είναι η χαμηλότερη διεύθυνση του stack του kernel για την συγκεκριμένη διεργασία
- → enum procstate state"> enum procstate state: Το state που βρίσκεται η διεργασία μπορεί να πάρει τιμές UNUSED/EMBRYO/SLEEPING/RUNNABLE/RUNNING/ZOMBIE
- → volatile int pid : Ο μοναδικός αριθμός/κωδικός της διεργασίας.

- → <u>Struct proc *parent</u>: είναι δείκτης σε μια άλλη διεργασία και συγκεκριμένα στον γονέα της.
- → struct trapframe *tf: Εδώ διατηρεί έναν δείκτη σε μια δομή trapframe η οποία έχει τις τιμές των καταχωρητών του userspace πριν αλλάξει σε kernel mode μέσω μιας syscall.
- → <u>struct context *context</u>: Αποθηκεύει τις τιμές των καταχωρητών που χρειάζονται για την επιτύχη μεταγωγή περιβάλλοντος (context switch)
- → <u>void *chan</u> : Όσο δεν είναι μηδενικό σημαίνει ότι η διεργασία είναι σε sleep mode αναμένοντας user input (μέσω κάποιου interrupt) για wake up.
- → <u>int killed</u>: Όταν αυτή η μεταβλητή πάρει τιμή διάφορη του μηδενός σημαίνει οτι η διεργάσια έχει γίνει killed. Διαφορετικά ειναι ενεργή.
- → <u>struct file *ofile[NOFILE]</u>: Εδώ έχουμε μια λίστα με τα αρχεία που είναι open κατά την εκτέλεση μιας διεργασίας. Αυτό χρειάζεται για την αποφυγή conflict απο διεργασίας που ζητάνε πρόσβαση σε ίδια αρχεία.
- → struct inode *cwd : Εδώ είναι αποθηκευμένο το Current Working Directory.
- → char name[16]: Είναι ένα string το οποίο αποδίδει ένα όνομα στην εργασία για διευκόλυνση στο debugging.
- → int inuse: Η τιμή αυτή δείχνει αν η διεργασία αυτή την στιγμή τρέχει στην ΚΜΕ.
- → int ticks: Το πλήθος των ticks απο την αρχικοποίηση της διεργασίας.
- → int tickets: Πόσα tickets έχουν εκδωθεί για την συγκεκριμένη διεργασία. Αυτό θα αξιοποιηθεί για lottery scheduling.

Άσκηση 2

Η συνάρτηση <u>void scheduler(void)</u> ορίζεται στο *xv6/kernel/proc.c* :

```
proc = p;
switchuvm(p);
p->state = RUNNING;
p->inuse = 1;
const int tickstart = ticks;

swtch(&cpu->scheduler, proc->context);

p->ticks += ticks - tickstart;

switchkvm();
// Process is done running for now.
// It should have changed its p->state proc = 0;
}
release(&ptable.lock);

release(&ptable.lock);
```

Η συνάρτηση αυτή αρχικά «μπαίνει» σε ένα μόνιμο loop (for(;;)) και ενεργοποιεί τα interrupts. Αν έχει φτάσει στο τέλος του process table στο προηγούμενο iteration τότε γίνεται hlt(). Στην συνέχεια αφού κάνει fencing τον process table μέσω των acquire και release, διαπέρνα τον process table ελέγχοντας την τιμή του member State του struct proc μέχρι να βρεί μια διεργασία σε κατάσταση RUNNABLE. Όταν την βρει κάνει switch στην συγκεκριμένη διεργασία με κλήση της switchuvm και αλλάζει τόσο το state της διεργασίας σε RUNNING όσο και την τιμή inuse σε 1 (όπου εξηγήσαμε παραπάνω την σημασία της). Μέσω της switch περνάει το context της συγκεκριμένης διεργασίας, δηλαδή φορτώνει στους καταχωρητές τις κατάλληλες τιμές για την εκτέλεση της. Τέλος μετράει τα ticks που πέρασαν κατά την εκτέλεσή της και επιστρέφει στο scheduler μέσω της switchkvm() αφού έχει αλλάξει και πάλι το state της.

Η συνάρτηση void sched(void) βρισκέται στο xv6/kernel/proc.c:

Όταν η διεργασία που εκτελείται θέλει να εγκαταλείψει την CPU καλεί την συνάρτηση sched. Δηλαδή επιστρέφει την διεργασία στον scheduler και «παγώνει» προσωρινά, μέχρι να επιστρέψει αργότερα και πάλι στην CPU.

Παρατηρούμε την χρήση της συνάρτησης swtch() στην scheduler() και στην sched() για την υλοποίηση μεταγωγής περιβάλλοντος από scheduler σε process και από process στο scheduler αντίστοιχα.

Άσκηση 3 – Lottery Scheduling

Στα πλάισια της υλοποίησης του Lottery Scheduling όπως αυτό περιγράφεται στην εκφώνηση της Δραστηριότητας 2 χρειάστηκε να κάνουμε τις παρακάτω τροποποιήσεις στον κώδικα:

 Αρχικά ορίσαμε με τον γνωστό τρόπο από την προηγούμενη δραστηριότητα την system call <u>settickets(int n)</u> που θα χρησιμοποιήσουμε για να αλλάζουμε την τιμή των tickets κάθε διεργασίας αργότερα στην schedtest.c

```
c user.h M X
include > C user.h > ② settickets(int)

int uptime(void);

setticket

int getpinfo(struct pstat*

int getfavnum(void);

void halt(void);

int getcount(int);

int killrandom(void);

int settickets(int);

32
```

```
include > C syscall.h > SYS_settickets

20 #define SYS_link 19

21 #define SYS_mkdir 20

22 #define SYS_close 21

23 #define SYS_getpinfo 24

24 #define SYS_getfavnum 23

25 #define SYS_halt 25

26 #define SYS_getcount 26

27 #define SYS_settickets 28
```

```
ulib > xxx usys.5 M x

ulib > xxx usys.5

30 SYSCALL(sleep)

31 SYSCALL(uptime)

32 SYSCALL(getpinfo)

33 SYSCALL(getfavnum)

34 SYSCALL(halt)

35 SYSCALL(getcount)

36 SYSCALL(killrandom)

37 SYSCALL(settickets)
```

```
int sys_settickets(void)
{
   int n,f;
   f = proc->tickets;
   argint(0, &n);
   proc->tickets=n;
   cprintf("changed tickets of proccess : %d from %d to %d\n",proc->pid,f,proc->tickets);
   return n;
}
```

Ορίσαμε επίσης μια γέννητρια τυχαίων αριθμών την οποία υλοποιήσαμε στο xv6/kernel/proc.c με την βοήθεια κώδικα από το διαδίκτυο. Η γεννήτριά μας βασίστηκε σε 2 συναρτήσεις int rand(void) και void srand(unsigned int seed). Η κλήση της srand με όρισμα έναν unsigned int ορίζει μια τιμή στην static μεταβλητή next η οποία θα χρησιμοποιηθεί από την rand μετέπειτα σαν seed για να μας δώσει έναν τυχαίο ακέραιο. Επιλέξαμε, όπως θα δούμε παρακάτω να χρησιμοποιούμε ως seed σε κάθε κλήση της rand την τιμή των ticks της CPU, που μας προσδίδει την τυχαιότητα που απαιτείται για την συγκεκριμένη εφαρμογή.

```
503
504
505
505
    next=next * 1103515245+12345;
    return (unsigned int) (next/65536)%100;
507
508
509
    void srand(unsigned int seed)
510
{
        next=seed;
512
}
```

 Στο αρχείο proc.c του kernel όπου γίνεται η αρχικοποίηση των διεργασιών τροποποιήσαμε τον κώδικα της συνάρτησης allocproc με τον τρόπο που φαίνεται παρακάτω έτσι ώστε κάθε νέα διεργασία που δημιουργείται(p->state=EMBRYO) να αποκτά default τιμή tickets=50.

```
static struct proc*
     allocproc(void)
       struct proc *p;
       char *sp;
       acquire(&ptable.lock);
       for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){</pre>
         //p->tickets=50;
         if(p->state == UNUSED)
           goto found;
44
       release(&ptable.lock);
       return 0;
     found:
       p->state = EMBRYO;
50
       p->tickets=50;
       p->pid = nextpid++;
       release(&ptable.lock);
       // Allocate kernel stack.
       if((p->kstack = kalloc()) == 0){
         p->state = UNUSED;
         return 0;
       sp = p->kstack + KSTACKSIZE;
```

 Στο αρχείο proc.c του kernel επιπλέον τροποιήσαμε τον έλεγχο που κάνει ο scheduler οταν ψάχνει RUNNABLE διεργασίες ωστέ να λαμβάνει υπόψιν του τον αριθμό τον tickets. Πλέον για να πάρει μια διεργασία τον έλεγχο της CPU πρέπει να είναι RUNNABLE και να έχει αριθμό tickets μεγαλύτερο απο έναν τυχαίο κάθε φορά ακέραιο αριθμό (κλήρωση). Με αυτόν τον τρόπο κατανοούμε ότι όσο μεγαλύτερο αριθμό tickets έχει μια διεργασία τόσο πιο πιθανό είναι αυτή να λάβει περισσότερο χρόνο στην CPU.

Πιο συγκεκριμένα, καθώς η συνάρτηση scheduler διαπερνά όλο τον πίνακα διεργασιών και όσο δεν βρίσκει κάποια RUNNABLE συνεχίζει το loop χωρίς να κάνει κάτι.

Έστω μια διεργασία είναι RUNNABLE, τότε θα προχωρήσει στον περεταίρω έλεγχο τον tickets. Αν τώρα αυτά είναι λιγότερα από τον τυχαίο αριθμό της τελευταίας κλήρωσης, θα κάνει continue και θα προσπαθήσει να βρει άλλη διεργασία. Όταν, τελικά, βρει μια διεργασία RUNNABLE και με τον απαιτούμενο αριθμό tickets θα προχωρήσει κανονικά στον υπόλοιπο κώδικα του scheduler που κάνει το context switch και δίνει την CPU στην συγκεκριμένη διαδικασία.

```
267
     scheduler(void)
       struct proc *p = 0;
       int i = 0;
270
       for(;;){
         // Enable interrupts on this processor.
273
         sti();
274
         // if so, wait for irq before trying again.
277
         if (p == &ptable.proc[NPROC])
           hlt();
                                          περιγράψαμε παραπάνω
         //random number of tig
         srand(ticks);
282
283
         int rand_num=rand();
284
         acquire(&ptable.lock);
         for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
                                                Έλεγχος αν τα tickets της
           //cprintf("%d\n",p->tickets);
           if(p->state != RUNNABLE)
                                                διεργασίας είναι πάνω
288
             continue;
                                                απο τον τυχαίο αριθμό
           290
             //cprintf("\n DEN ETREXE I %d\n",p->tickets);
             continue;
294
```

• Τέλος εφόσον στο πρώτο βήμα υλοποιήσαμε την settickets system call, κάναμε τα απαραίτητα uncomment στο αρχείο xv6/user/schedtest.c έτσι ώστε να τροποποιήσουμε τον αριθμό tickets της κάθε διεργασίας και να μελετήσουμε την συμπεριφορά του λειτουργικού με το lottery scheduling. Πόσο δηλάδη χρόνο δίνει σε κάθε διεργασία με βάση τα tickets που αυτή έχει.

```
C schedtest.c M X
user > C schedtest.c > 

TIMESTEPS
      main(int argc, char *argv[])
          int pid_chds[N_C_PROCS];
          int n tickets[N C PROCS]={5,20,99};
          pid_chds[0] = getpid();
      #ifdef TICKETS
          settickets(n_tickets[0]);
          for (i = 1; i < N_C_PROCS: i++)
              if ((pid_chds[i] ork()) == 0)
      #ifdef TICKETS
                  settickets(n_tickets[i]);
                  int n_spin = LTICKS(5);
                  spin(n_spin);
                  exit();
          struct pstat pstat;
          printf(1, "PIDs of child processes:\n");
              printf(1, "- pid %d\n", pid_chds[i]);
          printf(1, "\n");
          printf(1, "PID\tTICKS\tIN USE\n");
```

Παραδείγματα Εκτέλεσης για διάφορες τιμές στα tickets

Σε αυτό το σημείο θα δούμε την συμπεριφόρα του λειτουργικού που εφαρμόζει lottery scheduling για διάφορες αρχικές τιμές στα tickets των διεργασιών με την βοήθεια της schedtest.

• Περίπτωση 1: Ίδιος αριθμός tickets

```
Run Terminal Help
                                                                                                       QEMU
  C sysproc.c M
                                                              Machine View
                                                               pid 4
pid 5
        main(int argc, char *argv[])
                                                             PIDoTICKSOIN USE
            int pid_chds[N_C_PROCS];
                                                             303690YES
403970YES
   73
            int n_tickets[N_C_PROCS]={20,20,20};
                                                             503750YES
            pid_chds[0] = getpid();
                                                             307560YES
                                                             408010YES
                                                             5o769oYES
            settickets(n_tickets[0]);
                                                             3011620YES
                                                             5011800YES
            int i:
                                                             3o1559oYES
                                                             4016360YES
                if ((pid_chds[i] = fork()) == 0)
                                                             5015900YES
                                                             3019270YES
                                                              4018850NO
                     settickets(n_tickets[i]);
                                                             5018180NO
```

Παρατηρούμε ότι όλες οι διεργασίες μένουν στην CPU για περίπου ίσα χρονικά διαστήματα, λογικό εφόσον έχουν και τον ίδιο αριθμό tickets.

• Περίπτωση 2: Αυξανόμενος αριθμός tickets

```
C schedtest.c M X
                                                                                               QEMU
                                                  PIDs of child processes:
                                                   pid 3
                                                  changed tickets of process : 4 from 20 to 30 changed tickets of process : 5 from 20 to 90
                                                    pid 4
pid 5
main(int argc, char *argv[])
                                                  PIDoTICKSOIN USE
    int pid_chds[N_C_PROCS];
                                                  303210YES
    int n_tickets[N_C_PROCS]={20,30,90};
                                                  508170YES
    pid_chds[0] = getpid();
                                                  306400YES
                                                  5016220YES
   settickets(n_tickets[0]);
                                                  3010620YES
                                                  5016710NO
                                                  3014280YES
                                                  4017100NO
         if ((pid_chds[i] = fork()) == 0)
                                                  5016710NO
```

Οπώς ήταν αναμενόμενο με την νέα επιλογή tickets η Τρίτη διεργασία παίρνει παραπάνω χρόνο την CPU. Ο λόγος που στο τέλος είναι περισσότερα τα ticks της δεύτερης απο την 3^n είναι διότι η 3^n ολοκληρώθηκε ενα κύκλο νωρίτερα απο την 2^n .

Περίπτωση 3: Η δεύτερη περισσότερα tickets απο τις άλλες δύο.

```
C sysproc.c M
               C schedtest.c M X
                                                                                               QEMU
user > C schedtest.c > 分 main(int, char * [])
      // Uncomment the above line after you've imple Machine View
                                                      PIDs of child processes
                                                        pid changed tickets of proccess: 4 from 20
                                                        pid 4
      main(int argc, char *argv[])
                                                        pid 5
                                                      PIDoTICKSOIN USE
                                                      changed tickets of proccess : 5 from 20 to 20
          int pid_chds[N_C_PROCS];
                                                      3o304oYES
                                                      408170YES
 73
          int n_tickets[N_C_PROCS]={20,80,20};
                                                      503460YES
          pid_chds[0] = getpid();
                                                      306130YES
                                                      4016030ND
                                                      507010YES
          settickets(n_tickets[0]);
                                                      3010210YES
                                                      4 o 16 03 o N D
                                                      5012060YES
          for (i = 1; i < N_C_PROCS; i++)
                                                      3014160YES
                                                      4016030NO
               if ((pid_chds[i] = fork()) == 0)
                                                      5017110NO
```

Η συμπεριφορά αυτή είναι αναμενόμενη και εξηγείται όπως παραπάνω. Έχει περισσότερα tickets, άρα παίρνει περισσότερο χρόνο στην CPU και άρα εκτελείται και γρηγορότερα (αυτό δεν ισχύει πάντα διότι εξαρτάται και από το μέγεθος της διεργασίας).

Περίπτωση 4: Η πρώτη περισσότερα tickets απο τις άλλες δύο.

```
Machine View
               C schedtest.c M X
C sysproc.c M
user > C schedtest.c > 🕅 main(int, char * [])
      #define TICKETS
      main(int argc, char *argv[])
           int pid_chds[N_C_PROCS];
                                                                   3°2283°YES
                                                                   409200YES
 73
           int n_tickets[N_C_PROCS]={80,20,20};
                                                                   509120YES
          pid_chds[0] = getpid();
                                                                   3026040YES
                                                                   4010520YES
          settickets(n_tickets[0]);
                                                                   5010410YES
      #endif
                                                                   3029270YES
                                                                   4011840YES
           int i;
                                                                   5011700YES
                                                                   3°3247°YES
4°1315°YES
               if ((pid_chds[i] = fork()) == 0)
                                                                   5012990YES
                                                                   3035940YES
                   settickets(n_tickets[i]);
                                                                   4014570YES
                                                                   5014460YES
                   int n_spin = LTICKS(5);
                   spin(n_spin);
                                                                   3039460YES
                                                                   4015770NO
                   exit();
                                                                   5015050NO
```

Αυτή η περίπτωση έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς παρουσιάζει τον πιο αργό χρόνο συνολικής εκτέλεσης των διεργασιών.

Η λογική εξήγηση είναι ότι η 2^n και η 3^n διεργασία είναι παιδιά της 1^{nc} και ως εκ τούτου η 1^n δεν μπορεί να ολοκληρωθεί αν δεν τελειώσουν πρώτα τα παιδιά της. Επομένως ο επιπλέον χρόνος που χρειάζεται στην CPU απλά καθυστερεί τα παιδιά της από το να εκτελεστούν, με αποτέλεσμα να μην τερματίζεται γρήγορα.